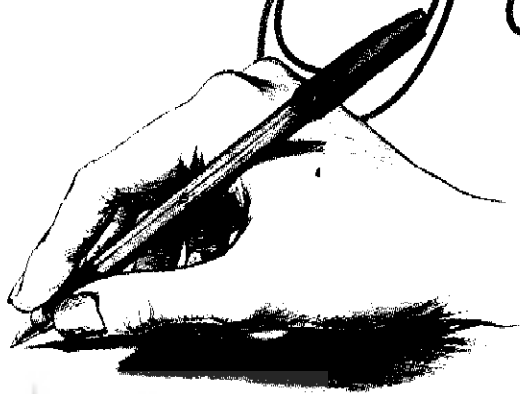

دکتر محمدرضا شرفی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران

راه حل ها

مشکل شما برای

همراه، به ویژه برای نوجوانانی که کم‌تر از ۱۸-۱۷ سال دارند، به مراتب بیش از آثار زبان‌بار آن برای بزرگسالان است، زیرا وضعیت حجمه نوجوانان به گونه‌ای است که به قدر کافی محکم نشده، لذا نفوذ امواج را به مغز نوجوانان آسان‌تر می‌کند و آن‌ها را از حیث سلامت مغز و بهداشت روان و بدن بیش‌تر مورد تهدید قرار می‌دهد. تفهیم آثار زبان‌بار تلفن همراه از این لحاظ می‌تواند تأثیرگذار باشد.

۲- از بُعد فرهنگی، غالباً دغدغه‌هایی نظیر بدآموزی‌های اخلاقی از حیث تصویر یا نوشتار، دارندگان تلفن همراه، به ویژه نوجوانان و جوانان را تهدید می‌کند و این امر مسئله‌ای است که به آسانی نمی‌توان از آن گذشت.

۳- از بعد تحصیلی و آموزشی نیز دارندگان تلفن همراه، به ویژه دانش‌آموزان دبیرستانی، در معرض افت تحصیلی قرار می‌گیرند، زیرا بخشی از تمرکز فکر و ذهن و اندیشه‌شان درگیر دریافت و ارسال پیامک‌ها می‌شود و زمان چندانی برای تمرکز فکری در زمینه درس و تحصیل باقی نمی‌ماند.

۴- پیش‌نهاد دیگر این است که برای نشان دادن حسن نیت خود، به جای خرید تلفن همراه، چیزی را تهیه و به ایشان هدیه کنید که مورد نیاز وی است، یا همین مبلغ را در اختیارش قرار دهید تا آن را پس‌انداز کند یا با انتخاب و سلیقه خودش آن را صرف خرید وسیله‌ای کند که مفید باشد و مورد استفاده‌اش قرار گیرد.

□ حضور محترم دست‌اندرکاران مجله پیوند عرض سلام و ادب دارم. فرزند من در دوره دبیرستان مشغول تحصیل است و تاکنون در برابر خواست او مبنی بر خرید تلفن همراه مقاومت کرده‌ام، اما پسر من می‌گوید که بچه‌ها در زنگ تفریح با گوشی‌هایشان برای هم پیام کوتاه می‌فرستند و... بر خورد و رفتار من و مادرش در این مورد چگونه باید باشد؟ لطفاً ما را راهنمایی بفرمایید.

■ ما هم متقابلاً حضور شما عرض سلام و ادب داریم. به نظر می‌رسد با توجه به یکی از ویژگی‌های سنی دوره نوجوانی دوم (سال‌های دبیرستان و پیش‌دانشگاهی)، که نیاز به برقراری مناسبات انسانی مطلوب میان والدین و نوجوانان است، چنانچه روابط شما با فرزندتان، براساس صمیمیت و داد و ستد عاطفی استوار باشد، تبیین بخش قابل توجهی از مسایل برای او، ممکن و نسبتاً آسان خواهد بود، زیرا پذیرش شخصیت والدین به‌طور کلی، تأثیرپذیری نوجوانان از برخی مطالب و سخنان آن‌ها را سهل‌تر و ساده‌تر می‌کند. به‌ویژه، در صورتی که به این روابط، ساختار منطقی و بیان مطالب مستدل نیز اضافه شود، توجیه و تبیین بخشی از مشکلات امکان‌پذیر می‌شود.

براساس این توضیحات مقدماتی به شما پیش‌نهاد می‌کنیم که موارد زیر را مورد توجه قرار دهید:

۱- بر طبق برخی پژوهش‌های انجام شده آثار زبان‌بار تلفن

□ با سلام خدمت مشاوران محترم مجله پیوند. در مدرسه ما دانش آموزی هست که از لحاظ ارتباطی دچار مشکل است. او با والدین و معلمش لج بازی می کند و با همسالان و هم کلاسی هایش ناسازگار است. من از طریق تشویق، هدیه دادن و واگذاری مسئولیت به او سعی در رفع مشکلش داشته ام، اما در این کار موفقیتی به دست نیاورده ام. خواهشمند است مرا راهنمایی فرمایید.

■ با سلام حضور شما همکار گرامی، از این که با استفاده از برخی شیوه ها نظیر تشویق، هدیه دادن و مسئولیت سپاری سعی در حل مشکل دانش آموزتان داشته اید، شایسته است از زحماتتان تشکر و قدردانی کنیم، ولیکن به نظر می رسد که برای نیل به نتیجه مطلوب، نیاز به اقدامات تکمیلی بیش تری وجود دارد. لذا برخی پیشنهادهایمان را حضورتان تقدیم می کنیم:

۱- به نظر می رسد تداوم لجبازی ایشان، علاوه بر مدرسه، در محیط منزل، نشانگر وجود پاره های مشکلات در محیط خانواده و نیز مدرسه باشد. بنابراین، چنانچه یک جلسه ملاقات با خانواده ایشان و ترجیحاً در محل زندگی و خانه دانش آموز داشته باشید، اطلاعات و شواهد دقیق تر و بیش تری به دست خواهد آمد و ریشه یابی مناسب از مشکلات پنهان یا نیمه پنهان دانش آموز انجام خواهد شد.

۲- در فرصتی مناسب و با جلب اعتماد دانش آموز مذکور و در محیطی دوستانه و صمیمی، از او بخواهید شما را امین خود دانسته، مشکلاتش را با شما در میان بگذارد. حتی اگر امکان دارد این دیدار و گفت و گو را در خارج از مدرسه و در محیطی مبتنی بر اعتماد متقابل ترتیب دهید.

۳- از خانواده دانش آموز جداً بخواهید حداقل برای مدت سه هفته روی نقاط قوت و مثبت فرزندشان متمرکز شده، آن ها را بیان و تقویت کنند و به شیوه ای مناسب به آن ها مباحثات نمایند.

۴- در کنار این تدبیر از خانواده دانش آموز در خواست کنید دامنه انتقاد، خرده گیری و عیب جویی از فرزندشان را کاهش داده، با تغافل (نادیده گرفتن آن ها)، اعتمادش را جلب کنند.

۵- همین سیاست تربیتی (تقویت نقاط قوت و کاهش توجه به نقاط منفی) را به مدرسه نیز انتقال دهید و از همکارانتان بخواهید که برای مدتی به جوانب مثبت عملکرد او بیش تر اهمیت دهند و برخی رفتارهای منفی را حتی المقدور نادیده بگیرند.

۶- با تأمین خواسته های به حق و منطقی دانش آموز در خانه و مدرسه، از اصرار دانش آموز بر لج بازی بخواهید کاست و او را به سوی رفتاری منطقی، معتدل و قابل قبول سوق خواهید داد.

□ با عرض سلام و تشکر از زحمات مشاوران محترم مجله پیوند. فرزندم خیلی با خودش حرف می زند. او مرتباً لباس عوض می کند و در جلوی آئینه با خودش حرف می زند. من از این وضعیت خیلی ناراحت می شوم. او اصلاً به حرف های من توجهی ندارد و در برابر من و پدرش حاضر جوابی می کند. من گاهی اوقات او را تنبیه می کنم. با توجه به این که او دیگر بزرگ شده است، نمی دانم چه رفتاری باید با او داشته باشم. محبت فرموده، مرا راهنمایی کنید.

■ با سلام حضور شما مادر گرامی. حرف زدن فرزندان با خودش، گاهی نشانگر وجود مشکل جدی در مناسبات انسانی و ارتباط کلامی میان شما و فرزندان است. برای حل این مشکل چند پیشنهاد حضورتان تقدیم می کنیم:

۱- از اقدام به تنبیه جداً خودداری کنید، زیرا شیوه ای که شما در پیش گرفته اید، به مرور زمان او را از شما دور تر و بیگانه تر می کند و مشکل عمیق تر می شود.

۲- به طور جدی سعی کنید به ارتباط کلامی خود و فرزندان بهبود ببخشید، به گونه ای که با شناخت بخشی از علایق و گرایش های منطقی او، آغاز سخن را بر یکی از نقاط مورد علاقه ایشان مبتنی کنید. نوجوانان و جوانان اگر احساس کنند که طرف مقابل به علایق آنان توجه دارد و درباره آن ها گفت و گو می کند، دل بستگی نشان می دهند و ارتباط تداوم می یابد.

۳- اگر برای شما آگاهی از علایق فرزندان مقدور نیست، از او بخواهید که بگوید دوست دارد درباره چه مسائلی با او صحبت کنید. در این صورت، نقطه آغاز ارتباط کلامی را خود او پیشنهاد خواهد کرد و ارتباطی موفق بر این اساس شکل می گیرد.

۴- اگر انتظاری از او دارید که محقق نشده، آن را به شکلی مطلوب و در طی یادداشتی مهرآمیز و دوستانه به ایشان منتقل کنید. در این صورت، علاوه بر پیش گیری از بحران جدید در خانواده، امکان انجام خواست شما نیز فراهم خواهد شد.

۵- برای این که فرزندان احساس کند که شما برای شخصیت او ارزش قائل اید و نظراتان نسبت به ایشان متفاوت از گذشته است، تربیتی دهید که در مواردی، موضوعی را به مشورت گذاشته، از ایشان نظر خواهی کنید. در این صورت، او خود را در کنار شما و نه در برابر شما، خواهد دید و دلیلی بر حاضر جوابی و مخالفت با شما نخواهد داشت.
